

ת"פ 51262/10/12 - מדינת ישראל נגד תורקי כונבר

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 51262-10-12 מדינת ישראל נ' כונבר

בפני בעניין: כב' השופט איתן קורנהאוזר
מדינת ישראל

המאשימה

נגד
תורקי כונבר

הנאשם

גזר דין

רקע

1. הנאשם הודה והורשע, על יסוד הודאתו בכתב אישום מתוקן, בעבירות הבאות:
 - א. 2 עבירות השמטת הכנסה מדו"ח, לפי סעיף 220(1) לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש) (להלן: "הפקודה").
 - ב. 5 עבירות מרמה עורמה או תחבולה, לפי סעיף 220(5) לפקודה.
 - ג. 2 עבירות דיווח כוזב לפי סעיף 220(2) לפקודה.בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן, במהלך השנים 2004-2009 עבד הנאשם כקבלן בניין ושיפוצים. במהלך אותן שנים, לא דיווח הנאשם על הכנסות בסכום כולל המוערך לפחות ב-2,100,000 ₪, כולל מע"מ, אשר התקבלו מחברות שונות. כתב האישום מפרט את הסכומים השונים המצטברים לידי סך כולל זה, בהתאם לשנים, כאשר בחלק מהשנים הנאשם דיווח על חלק מהכנסותיו בלבד, בשנים אחרות דיווח כי הפסיק לעבוד כעצמאי ולכן לא היו לו הכנסות, ובחלק מהשנים כלל לא הגיש דיווח לרשויות המס.

טיעוני הצדדים

2. המאשימה הדגישה את היקף העלמת ההכנסה ומשך ביצוע העבירות לאורך שנים, באופן שיטתי ועקבי. לטענתה, מדובר בעבירות הקלות לביצוע וקשות לאיתור, בפרט כשמדובר בעסק נודד ולא קבוע. פגיעת עבירות אלה היא בקופה הציבורית, בכיסו של כל אזרח ואזרח, וכן באמון בין הציבור לרשויות השלטון. המאשימה סבורה כי מתחם הענישה נע במקרה זה בין 18 ל-36 חודשי מאסר לצד קנס הנע בין 250,000 ₪ ל-500,000 ₪, ואילו לגבי הנאשם עתרה להשית מאסר למשך 27 חודשים, לצד קנס בסך 375,000 ₪.

3. בא כוח הנאשם ביקש לזקוף לזכותו את החרטה שהביע על מעשיו, את הודאתו, ואת המאמצים שהשקיע בנסיון להסיר את המחדל, הגם שזה לא הוסר בסופו של יום. לטענתו, העבירות בוצעו בשל מצב כלכלי קשה. כיום, תלויים כנגד הנאשם תיקי הוצאה לפועל, הנאשם אינו עובד, סובל מבעיות בריאותיות שונות, וחובו נאמד באלפי שקלים. לטענתו, הנאשם אינו עובד כיום בשל בעיות בריאותיות מהן סובל, כאשר תלויים בו שמונה ילדים. בנוסף, ביקש לתת משקל לחלוף הזמן מביצוע העבירות. לפיכך, עתר להסתפק במאסר שירוצה בעבודות שרות. בפתח הדיון, הגיש ב"כ הנאשם תעודה רפואית ולפיה הנאשם סבל מכאבים בחזה. עיון בתעודה זו מעלה כי לא נמצאו כל מימצאים המעידים על בעיה רפואית כלשהי.

הנאשם התנצל על מעשיו, וטען כי מצבו הכלכלי והבריאותי קשה ביותר.

מתחם הענישה

4. אי תשלום מס כסדרו, פוגע בקופה הציבורית, משבש את הפעילות התקינה של המשק, ופוגע באמון הציבור בערך הנשיאה השווה בנטל המיסים. פעולה זו פוגעת באפקטיביות מערכת המיסוי וביכולתה לתכנן את היקפי הגביה, ובהתאם פוגעת בשירותים השונים הניתנים לציבור הרחב. עבירות אלה כמוהן כשליחת יד גסה לקופה הציבורית. מדובר בעבירות המתאפיינות בזמינות ובביצוע קל, אולם קשה לאתרו ולזהותן. פגיעתן הרעה של עבירות אלו הינה רבת פנים ורבדים, ועל כן קבע בית המשפט העליון, כי על בתי המשפט להעדיף את שיקולי הגמול וההרתעה על פני שיקוליו האישיים של הנאשם, וכן כי הרשעה בעבירות אלה גוררת, על פי רוב, ענישה הכוללת מאסר בפועל (רע"פ 6371/14 **אבו מנסי באסם נ' מדינת ישראל** (28.10.14); רע"פ 4323/14 **מולדובן נ' מדינת ישראל** (26.6.14); רע"פ 1717/14 **ליזרוביץ נ' מדינת ישראל** (30.3.14)).

5. בעת קביעת מתחם הענישה, אין להתייחס לכל עבירות המס כמקשה אחת. יש להבחין בין העבירות השונות, העונש הקבוע בצידן ונסיבות ביצוען, בכלל זה היקף העבירות, רמת התחכום בביצוען ומשך הזמן בו בוצעו.

בנסיבות המקרה הנידון, מדובר בעבירות מס אשר העונש שקבע המחוקק בצידן הינו שבע שנות מאסר בגין כל עבירה, דבר המצביע על החומרה שייחס המחוקק לעבירות אלה, לעומת עבירות אחרות המנויות בפקודה, אשר העונש בצידן הינו נמוך יותר, עד לעבירות מסוג עוון.

בנוסף, הנאשם העלים הכנסות משמעותיות מרשויות המס, בתחכום ובעורמה, תוך הגשת דוחות בלתי מלאים ודוחות חלקיים לרשויות, הצהרות כוזבות לפיהן אין לו תקבולים בשל הפסקת עבודה כעצמאי, וכן אי הגשת דוחות. הנאשם פעל באופן שיטתי לאורך שנים רבות, והעלים הכנסות בסך מצטבר של למעלה משני מיליון ₪. נכונים דברי בא כוח הנאשם, כי אין מדובר בנזק ישיר לקופת המדינה, בגובה העלמת ההכנסה. סכום זה מעיד על גובה הנזק הכלכלי, ואולם, כאמור לעיל, הנזק הינו גדול מעצם הפגיעה הכלכלית גרידא.

בהתאם לפסיקה שלעיל, וכן הפסיקה שהוצגה על ידי המאשימה (ת/1), יש להטיל מאסר בפועל ולצידו קנס משמעותי, אף כאשר מדובר בהעלמת הכנסות הנמוכות ממעשיו של הנאשם. בא כוח הנאשם, לא הגיש פסיקה לביסוס עמדתו העונשית.

5. בהתחשב בכך שמדובר בעבירות דומות, בעלות אופי מתמשך ולאורך זמן, אשר בוצעו אופן דומה ובשל אותו מניע, החלטתי לקבוע מתחם ענישה אחד בגין כל המיוחס לנאשם בכתב האישום בו הורשע.

לאחר ששקלתי את כל האמור לעיל, אני קובע כי מתחם הענישה נע בין 15 ל-36 חודשי מאסר בפועל. לצד רכיב המאסר, ונוכח קיומו של מניע כלכלי בביצוע העבירות, יש מקום להטלת קנס משמעותי. לצורך זה יש להתחשב במצבו הכלכלי של הנאשם, ואולם במקרה זה לא הוצגו לפני כל ראיות לגבי מצבו הכלכלי הנטען של הנאשם. לפיכך, ובהתחשב בגובה העלמת ההכנסות ובמשך ביצוע העבירות, אני קובע כי גובה הקנס נע בין 50,000 ₪ לבין 200,000 ₪.

העונש המתאים

7. הנאשם לא השיב את הכספים שנגזלו מקופת הציבור ולא הסיר את מחדליו, עובדה המעצימה את מידת הפגיעה שנגרמה. המצב הכלכלי הקשה לו טוען הנאשם, אשר הביאו לביצוע העבירות ומנע ממנו להסיר את מחדליו, אין בו כדי להקל בעונשו של הנאשם:

"מצבו הכלכלי של המבקש, גם הוא אינו מהווה עילה להתערבות בגזר דינו. במרבית המקרים, עברייני המס הינם אנשים נורמטיביים, נעדרי עבר פלילי, אשר התדרדרו לביצוע העבירות בעטיו של מצב כלכלי קשה. אין די בנסיבה זו כדי להצדיק הקלה בעונשם..."

(רע"פ 977/13 אודיז נ' מדינת ישראל (20.2.2013)).

לצד זאת, יש לזקוף לזכותו של הנאשם את קבלת האחריות על מעשיו, הודאתו בטרם נשמעו עדים, את מידת פגיעת העונש בו ובילדיו, וכן את העובדה שמדובר בהרשעתו הראשונה ובמאסרו הראשון. לרכיבים אלה השפעה על מיקום העונש בתוך מתחם הענישה. בנוסף, אתחשב בעת קביעת גובה הקנס, במשך המאסר שיוטל על הנאשם. אציין כי אינני מקבל את טענות הנאשם לגבי מצבו הבריאותי, לגביו לא הוצגו כל ראיות המאששות טיעון זה, וכן לגבי טיעונו אשר לחלוף הזמן: בהתאם לסעיף 6 בעובדות כתב האישום, הנאשם ביצע את המיוחס לו עד למעצרו ביום 2.11.11. כתב האישום הוגש לאחר כשנה, וחלוף הזמן עד כה הינו בשל האופן בו בחר הנאשם לנהל את ההליך הפלילי.

8. לאחר ששקלתי את כל האמור לעיל, החלטתי לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. 18 חודשי מאסר בפועל.
- ב. 9 חודשי מאסר, אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור תוך שלוש שנים משחרורו, עבירה על פקודת המיסים מסוג פשע.
- ג. 4 חודשי מאסר, אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור תוך שלוש שנים משחרורו, עבירה על פקודת המיסים מסוג עוון.
- ד. קנס בסך 60,000 ₪ או שישה חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-20 תשלומים שווים, החל מיום 1.9.15 ומידי תחילת כל חודש שלאחריו.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י"ד בתמוז תשע"ה, 01 יולי 2015, במעמד הצדדים.